СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 93. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 21-го КВІТНЯ 1951. — No. 93. JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, APRIL 21, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

МЕК АРТУР У КОНҐРЕСІ ОБСТОЮЄ СВОЇ ПОГЛЯДИ

АМЕРИКА В СИЛІ ВОЮВАТИ В АЗІЇ Й В ЕВРОПІ. ПОКЛИКУЄТЬСЯ НА ПІДТРИМКУ ГЕНЕРАЛЬНИХ ШТАБІВ.

Вашинґтон, 19 квітня. — Генерал армії Доґлес МекАртур, виявив Америці твердо і ясно свої погляди на положення на Далекому Сході — погляди, які довели до його відставки зі становища головного командувача армії в тім секторі — і заявив, що об'єднані генеральні штаби американських збройних сил піддержували в минулому його погляди. У промові на спільнім зібранні обох конґресових палат він представив себе офіцером, який пробував по своїм найкращим силам довести Корейську війну до переможного кінця, одначе його зломили саме в часі такого змагання. „Коли звичайно Азію вважається брамою до Европи, то неменша правда така, що Европа це брама до Азії і великий вплив одного континенту не перешкоджає впливові другого. Є між нами такі, які твердять, що наші сили не вистарчальні захоронити нас на обох фронтах, тобто, що ми не можемо поділити наших зусиль. Я думаю, що не треба досадніших слів для вияву дефітизму" — твердив генерал. Опісля він ще сказав, ,що коли потенціяльний ворог може поділити свої сили на два фронти, то ми повинні об'єднати наші сили „для відбиття комунізму, який є світовою загрозою".

Серед частих гучних оплесків, при котрих в деяких моментах зібрані разом конґресмени маніфестаційно зривалися з сидженъ, генерал Мек Артур виголошував свої погляди одверто, не вагаючися [illegible] і доводячи, що його погляди оправдані.

Головні точки промови Мек Артура в Конґресі.

Генерал ще раз пригадав на потребу побільшення війська Об'єднаних Націй, ,яке бореться в Кореї, для осягнення таких цілей:

втримати всіми силами острів Формозу, як фортецю китайських націоналістичних сил під командою ген. Чіян Кай-Ші; бомбаркувати околиці на території Китаю, з яких китайські комуністи висилають свої війська до бою в Кореї; загострити економічну блокаду і повну морську блокаду комуністичного Китаю; використати проти комуністів націоналістичні війська генераліссімуса Чіян Кай-Ші з логістичною підтримкою Злучених Держав" — тобто, щоб Америка дала поміч при перевозі цих військ з Формози до Китаю і постачала матеріяли й харчі.

Загалом генерал МекАртур висловив думку, що Америка повинна забезпечити для себе Тихий океан цілою низькою баз від Алевтських островів до азійського побережжя від Владивостока, попри Японію, Формозу, Филипіни й Сінґапор та остров Ґвам і недопустити ворога до ніяких потягнень на Пацифіку. Він представив Азію, як країну, що позбувшися колоніяльного визиску, підняла націоналістичні гасла і стала тепер загрозливою силою для Америки. Генерал докоряв американському урядові, за його „сліпоту на таку дійсність" і висловив побоювання, що уряд готовий до загоди або до здачі перед комунізмом у цій частині льобу. Він навіть згадав, що його представляють у Вашинґтоні підпалячем війни.

„Старі вояки в'януть".

Пригадавши вояцьку баляду, що „старі вояки ніколи не вмірають, тільки поволі в'януть" ген. Мек Артур викликав сльози на обличчі навіть старих конґресменів, пригадуючи свою 52-річну службу для Америки кінцевими словами: „І як оцей вояк з баляди я тепер кінчу мою військову карієру і поволи заникаю; я старий вояк, що хотів сповнити мій обов'язок так як Бог дав мені силу його зрозуміти. Прощавайте!" („Ґуд бай").

ГЕН. ДОГЛЕС МекАРТУР виголошує свою історичну промову перед спільною сесією Конґресу У Вашингтоні. — За ген. Мек Артуром сидить заступник президента, Албен Барклі.

ЗАЯВА ПЕНТАГОНУ ПРО ВІДСТАВКУ МЕК АРТУРА

За сім годин після промови ген. МекАртура у Конґресі появився комунікат секретаріяту оборони, виданий з Пентаґону, в якому сказано: „У відповідь на запити преси відносно згадки ген. МекАртура про становище спільних голов ген. штабу, речник Пентаґону каже, що Білий Дім доручив йому заявити, що президент звільнив зі становища ген. МекАртура на підставі одностайного припоручення президентських цивільних і військових дорадників, включаючи й голов спільних генеральних штабів. Причини, для яких ген. МекАртур був звільнений, були подані президентом давніше".

ПАРАДА В ЧЕСТЬ МЕК АРТУРА В СТОЛИЦІ

Після виголошення промови у Конґресі ген. МекАртур, його жінка і 13-річний син Артур переїхали серед невгаваючих окликів пів мільйонової товпи народу до монументу Вашинґтона, де він виголосив короткий привіт. Після того він удався на короткий спочинок, одначе ще в час збудився, щоб явитися на зібранні Дочок Американської Революції і Американського Товариства Видавців Газет. Не тільки Конґрес, але й усе населення захоплене не тільки промовою, але й особою самого МекАртура, як одної з визначних історичних постатей. Газети висловлюють свій подив для його зручности у представленні своєї справи в промові, виголошеній до конґресменів.

МЕК АРТУР У НЮ ЙОРКУ

В год. 8 ввечорі відлетів ген. МекАртур літаком до Ню Йорку, де йому приготовили наперед величаве прийняття. Він приїхав на майдан Айдлевайлд в год. 9 ввечорі серед згуку 17 гарматніх вистрілів, де його привитав посадник міста Вінсент Імпеллліттері в оточенні чільних представників громадянства і урядових осіб, а по дорозі до готелю Валдорф Асторія вітала його маніфестаційно півторамільйонова товпа населення.

● **На розвиток сірчаних шахт у Мексику** призначив американський уряд позичку в сумі $1,875,000. Вона перейде через Експортово-Імпортовий Банк.

ВИСТУП МЕК АРТУРА ПОГЛИБИВ РОЗБІЖНОСТІ У ВАШИНГТОНІ

Вашинґтон, 20. квітня. — Вчорашній виступ ген. Доґлеса Мек Артура перед Конґресом та потвердження його становища в справах американської далеко-східної політики ще тільки поглибило розбіжності думок в цій справі у Вашинґтоні, що тепер, можливо, є найбільші від часу, я почалася холодна війна — стверджують спостерігачі в столиці. Виступ ген. Мек Артура зробив величезне враження та започаткував дебату, яку навряд чи пощастить вирішити перед виборами в наступному році. Розбіжності думок навіть в найвищих урядових колах тепер зводяться до таких головних проблем: 1. Чи бомбардування комуністичних баз в Манджурії призвело б до совєтської інтервенції у війні? — Ген. Мек Артур взяв на себе цей риск, але його не хоче брати през. Труман. Що більше, президент кілька днів тому натякнув, що він мав від ген. Мек Артура теж запевнення, що комуністичний Китай не піде на інтервенцію, а він все ж пішов. — 2. Чи бомбардування манджурських баз та використання національно-китайських військ на китайському континенті — зменшить наші втрати і прискорить переможне закінчення війни в Кореї? — Ген. Мек Артур думає, що так, а уряд з през. Труманом вважає, що ні. Дальші справи — це вдержання за всяку ціну Формози, висилка американських підкріплень до Кореї, бльокада комуно-китайського континенту, — одночасна і паралельна розбудова сили в Азії і Европі і т. д. Всі ці проблеми є засадничої ваги в теперішньому положенні і під цим оглядом розходиться не тільки переконання ген. Мек Артура і през. Трумана та уряду, але й американського загалу. В урядових колах вважається, що вчорашній виступ ген. Мек Артура поважно утруднить дальші заходи для евентуального мирного закінчення корейського конфлікту.

ГЕН. МЕК АРТУР НЕ ПЕРЕКОНАВ ДЕЛЕҐАТІВ О. Н.

Об'єднані Нації, Н. Й., 20. квітня. — Ген. Доґлес Мек Артур зробив своєю вчорашньою промовою в Конґресі величезне враження на делеґатах в О. Н., але їх не переконав щодо політики і стратегії на Далекому Сході. Єдиний пункт, з яким представники О. Н. до деякої міри погоджуються, це пропозиція сильнішої бльокади китайського континенту, але й цеї справи вони не ставлять так рішучо, як це робить ген. Мек Артур. В додатку, цю справу могла б перерішити Рада Безпеки, в якій сидять Совєти зі своїм правом вета. В загальному стверджується, що погляди ген. Мек Артура матимуть багато більше прихильників в Америці, ніж у світі, зокрема в Европі. Англійці мали можність слухати промови ген. Мек Артура, бо її передавали британські радіостанції. З перших британських коментарів виходить, що англійці здають собі справу з важливости цілої проблематики та з факту, що в Америці започатковано дискусію — від якої у великій мірі залежати може мир або війна. — Але вони теж здають собі справу, що над цею дискусією вони не мають контролі ані не можуть її перерішити. Натомість повна солідарність з поглядами ген. Мек Артура виходить недвозначно з перших японських коментарів.

● **Індійський уряд розглядає** тепер можливість контролі народин, щоб здержати завеликий природній приріст населення, що його вже не можна виживити на індійській території.

ПРЕЗИДЕНТ НЕ СЛУХАВ ПРОМОВИ ГЕН. МЕК АРТУРА

Вашинґтон. — Президент Труман провів нормальний день у Білому Домі і за вістями з відти не слухав промови ген. МекАртура крізь радіо. Скретар стейту Дін Ачесон прийшов до Білого Дому чотири мінути перед початком промови в Конґресі для обговорення військового і політичного положення. Секретар Білого Дому каже, що ця конференція була тільки рутиною і не має ніякого спеціяльного значення. Після конференції президент вийшов до Дому Блер, де находиться його тимчасове мешкання, а секретар Ачесон пішов до будинку секретаріяту стейту.

БРИТАНІЯ РІШИЛА ПЕРЕДАТИ АМЕРИКАНЦЕВІ КОМАНДУВАННЯ НА АТЛАНТИКУ

Лондон, 20. квітня. — Британський парлямент рішив вчора більшістю тільки 11 голосів піддержати лейбуристський уряд в його становищі, щоби командування аліянтськими воєнно-морськими збройними силами на Атлантику — передати американському адміралові. З цим погоджуються теж інші партнери Атлантійського Пакту. На цю тему в Палаті Громад була розгорнулася дискусія, під час якої головним опонентом був провідник консервативної опозиції, Вінстон Черчил. Він твердив, що американець цілком оправдано повинен командувати аліянтськими силами на Середземному морі, але як йдеться про Атлантик, то це командування повинно припасти англійському адміралові, піддержуючи свої твердження відповідними арґументами з останньої світової війни та новими стратеґічними міркуваннями. Черчил вважає, що на Середземному морі справа інша, бо там рішатимуть воєнні кораблі та американська авіяція з базами у французькій Африці, що могла б, в потребі, бомбардувати, включно з атомовою бомбою, важливі совєтські стратеґічні бази, зокрема нафтові поля. Натомість війна на Атлантику буде головно війною проти підводних човнів і тут англійці мають більший досвід і більші можливості. Твердження Черчила не переконали більшости парляменту.

ДАЛЬШІ УСПІХИ АЛІЯНТІВ В КОРЕЇ

Токіо, 20. квітня. — Війська Об'єднаних Націй в Кореї, користуючись вогнеметами і частинно в рукопашних боях, здобули вчора останню вже стратегічну височину на південь від Чорвон, у важливому оборонному трикутнику ворога в центральній Кореї. Це був один з нечисленних наступів на корейському фронті впродовж вчорашнього дня, бо на всіх інших ділянках фронту ворог продовжував свій відступ перед методичним „обмеженим наступом" аліянтських і американських військ, тим разом вже під командою ген. Ван Фліта. Не зважаючи на погану погоду та розмоклу землю і болото, — аліянтські війська йшли крок за кроком вперед на всіх секторах фронту. Натомість дії авіяції були обмежені до мінімум, бо виконано тільки 20 місій, отже найменше від початку війни. На центральному фронті, аліянти посунулись дальше на схід і на північ, здобувши попереднього дня залишені ворогом греблю і місто Гвачон. Вчора в тому районі вже „майже не було" контакту з ворогом, як аліянтські війська здобували і закріплювали нові позиції. На західному секторі комуністи пробували вчора тільки в одному місці біля Янчов ставити спротив аліянтському походові, але й це тільки „обмеженими силами", що негайно були відбиті. До деякого ворожого спротиву приходило теж на східному секторі фронту, але тільки малими силами. В загальному, аліянтська головна квартира називає вчорашній день на фронті „найспокійнішим" за час війни. Ворожі втрати, від часу як почався новий відступ червоних минулої середи, сильно зменшилися і вчора виносили вже тільки 480 вояків, тоді як ще впродовж минулого тижня вони доходили до двох тисяч денно. Новий відступ ворога, що згідно з провіреними і потвердженими інформаціями зібрав на фронті або в його безпосередньому запіллю нові величезні сили, викликує всілякі підозріння та здогади в аліянтському командуванню. Тому теж аліянтські війська посуваються вперед дуже повільно і осторожно, не зважаючи на малий спротив ворога.

ГЕН. РІДЖВЕЙ ПРО „БЕЗПОСЕРЕДНЮ ЗАГРОЗУ НОВОЇ ВІЙНИ"

Сендаі, Японія, 20. квітня. — Ген. Метью Б. Ріджвей, новий аліянтський головний командант на Далекому Сході, — заявив вчора американським воякам, що „ми стоїмо під безпосередньою загрозою нової війни, час і місце розпалення якої залежить від вибору інших людей". Ген. Ріджвей висловив свою думку в цій справі, промовляючи до новоприбулих частин 14-тої Дивізії. — „Ані я не знаю, ані ви не знаєте, коли посипляться тріски" — говорив образово ген. Ріджвей під час цеї першої своєї інспекційної поїздки в Японії від часу перебрання ним головного командування. Він при цьому твердив, що „призначення нового команданта не означає будь-якої зміни у відношенні до комунізму та в іншій рішучості зупинити Росію і всі аґресивні тактики диктатур". Навпаки, твердив генерал, „нашою інтенцією є продовжувати" боротьбу проти аґресії, а „факт, що ви є тут" — говорив він воякам — „тільки потверджує, що Злучені Держави є непохитні в своєму рішенні припинити аґресію червоних орд".

АЛІЯНТИ В КОРЕЇ ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО ПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ

Тайґу, Корея, 20. квітня. — Повторювані вперто вістки, що червоні вже сконцентрували в Манджурії величезні повітряні сили, які мали б бути використані в сподіваному новому генеральному наступі, заставляє аліянтську протилетунську оборону до постійної готовости для зустрічі несподіваних ударів червоної авіяції. Це відчувається головно по містах. Але кожний день, який проходить без атаки, скріплює аліянтську оборону до тої міри, що вона вже сьогодні може успішно протиставитися кожній силі з повітря.

ЧАСТИНА ЧЕСЬКИХ ЕПИСКОПІВ ПОКОРИЛАСЬ ЧЕРВОНИМ

Прага, 20 квітня. Згідно з дотеперішніми інформаціями, п'ять чехословацьких католицьких єпископів піддались комуністичному теророві і присягнули вірність комуністичному режимові в Празі. Архиєпископ Беран, що відмовився від того, був прогнаний з Праги та перебуває під домашнім арештом. Перша уступка п'ятьох єпископів перед комуністичними домаганнями потягнула тепер за собою другу і вони не тільки відмовили послуху своєму церковному зверхникові, Папі, але й виразно виступили проти нього та церковних властей, проголошуючи заяву, що вони не „признаватимуть жадних санкцій, наложених Церквою на єпископів, священиків і вірних з політичних мотивів". Це відноситься, правдоподібно, до рішення Апостольської Столиці про екскомунікацію всіх тих осіб, що співпрацюватимуть з безбожницьким комуністичним режимом. Ватикан досі поступав з великою осторожністю, теж відносно чехословацьких ренеґатів, але після останнього проголошення вважається, що між ними і Ватиканом вже „всі мости спалені".

ФРАНЦІЯ ПОЗБУЛАСЯ П'ЯТИКОЛОННОЇ ГОЛОВНОЇ КВАРТИРИ

Відень, 20 квітня. Опанована комуністами Світова Федерація Професійних Спілок, що досі завжди була прибудівкою Кремля та правила за один з центрів п'ятиколонної підривної роботи комуністів у вільних країнах, рішила перенести свій осідок з Парижа до Відня, хоча і без запрошення Австрійського Конґресу Профспілок. В повідомленні сказано, що цей осідок перенесено до Відня внаслідок „фашистського декрету" французького уряду, який наказав цій п'ятиколонній організації забратися з країни. В цьому ж повідомленні рівночасно виясню́ться, що осідок перенесено до Відня з огляду на його географічне положення та в переконанні про „сердечне прийняття австрійськими робітниками". Теж речник австрійського уряду заявив, що про перенесення п'ятиколонної централі до Відня уряд довідався вперше після повідомлення про це в комуністичній пресі.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ УХВАЛИЛА „ЗАЯВУ ПРИЯЗНИ ДЛЯ РОСІЙСЬКОГО НАРОДУ"

Вашинґтон. — Формальне прохання, щоб президент Труман поінформував населення Совєтської Росії про „історичну й постійну приязнь американського народу" ухвалила одноголосно сенатська комісія закордонних справ і передала повному сенатові до одобрення. Резолюцію зголосив сенатор Брайен МекМагон, а її підтримали 22 інші сенатори. Її мають одобрити обі конґресові палати. У резолюції сказано між ін., що американський нарід не бажає собі ані війни з Совєтським Союзом ані жахливих наслідків війни. Дійсний намір такий, щоб висловити справжні переконання членів конґресу і передати їх до відома народу за Залізною Заслоною. Резолюцію підтримали між ін. сенатори: Айвес і Лімен з Ню Йорку, Александер Смит і Роберт Гендріксон з Ню Джерзі, Чарсл Товбі з Ню Гемшир, Вилйем Бентон з Конетикат, Теодор Ґрін з Ровд Айленд, Пол Доґлес з Іллиной, Маргарет Смит з Мейн.

В АМЕРИЦІ

● **Гітлерів прогульковий яхт** Ґріллє, закупила на злом фірма Норт Амерікен Смелтінґ Ко. Він коштував дол. 4,000,000 в 1935 р., а тепер заплатили за нього 100,000 дол. Його перевозять з Бруклина до Джерзі Ситі, щоб вибрати з нього залізо.

● **Не вірить в придатність** водневої бомби сен. Спесард Л. Голанд. За інформаціями науковців така бомба не надається на воєнну зброю — каже сенатор.

● **Шікаґо зробило удавану** спробу оборони від атомової бомби в середу. Якщо б напад був правдивий, у ньому було б 128,000 жертв у людях. Четвертина устаткування пожежних сторожей взяла участь у вправах для ратунку.

● **Пайкують сірковий квас** в одинадцять західних стейтах з уваги на велику недостачу цього матеріялу. Покупці мають теж сказати, на що вони потребують цього хемічного продукту.

В СВІТІ

● **Совєтська делеґація** в О. Н. передрукувала по-російськи редакційну статтю з московської „Правди", в якій говориться, що звільнення Мек Артура не означає зміни американської політики, та поширила ці передруки між іншими делеґаціями О. Н.

● **Швайцарія, йдучи на зустріч** західним рекомендаціям, відмовила Совєтам транзиту важливих стратеґічних матеріялів через швайцарську територію.

● **Британська адміралія** остаточно втратила надію на можливість ратунку 75 осіб, що затопилися разом з підводним човном „Афрей" на Каналі.

● **Підписаний в Парижі договір** в справі Пляну Шумана порівнюється з договором в Льокарно з 1925 року, ціллю якого було наладнати приязні стосунки між Німеччиною і Францією після першої світової війни.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

АЧЕСОН ПРОТИ „ЕКСТРЕМІСТІВ"

Ще ніколи американський загал не брав такої живої участи в формуванні закордонної політики країни, як у теперішньому моменті. Велика шкода що цього не було раніше, коли западали рішення, які тепер стали предметом завзятих публічних дебат, та які навряд чи вже вплинуть на поважнішу зміну дальшого курсу цеї політики. Секретар стейту, Дін Ачесон, промовляючи в Краєвому Жіночому Пресовому Клюбі про американську політику на Далекому Сході, зазначив, що ген. Бредлі, який промовляв у Шікаґо, представив змагання Злучених Держав до миру та боротьбу з комуністичною аґресією у світі з боку військової стратегії, а він говоритиме про мир, як головне завдання американської закордонної політики, бажаючи дати американському загалові „вірний образ" цеї політики, нічого не закриваючи. Виходило б, що ніяких секретів нема, а справи маються так, як їх уряд представляє і якраз це має допомогти американському загалові й цілому світові легше прийти до висновку, чи теперішній шлях закордонної політики Злучених Держав, правильний, чи ні.

Ачесон вважає, що в Америці є дві „невеликі, але голосні" групи екстремістів. Одна з них є за те, щоб розправитись з комуністичною аґресією в Кореї, не звертаючи ніякої уваги на рискування навіть евентуальною новою світовою війною, а друга, щоб відступити з Кореї й залишити її власній судьбі. Ачесон переконаний, що подавляюча більшість американського народу не є ані за одною, ані за другою групою. Він певний, що ця більшість шукає іншого виходу з трудного положення та що третій і найбільш відповідний спосіб полагоди корейського конфлікту є той, який заступає уряд. Його становище в цьому конфлікті таке: усіми силами не дати йому розростись до світового конфлікту, себто до нової світової війни, не йдучи одночасно на ніяку угодовість. Секретар стейту підкреслив, що коли і таке становище Злучених Держав доведе до нової світової війни, то тоді вина за це спаде вже виключно на Кремль та його агентів у Пейпінґу і тоді ввесь світ знатиме, що винні вони, а не Америка та інші демократії.

Для Ачесона це останнє є найважливіше. Він каже, що совєтська пропаґанда намагається розбити демократії якраз на тій точці, мовляв, Злучені Держави є аґресивні і змагають до війни зі Совєтами. Тому саме, твердить Ачесон, американській закордонній політиці треба бути дуже обережною, щоб Комінформ не мав змоги вирвати Америці того сильного морального аргументу, яким є її змагання до миру і проти війни. Тому теж мирні цілі Америки мусять бути прості, ясні й для усіх зрозумілі, а її поступування серіозне й розважне. Ачесон переконаний, що таким способом пощастить уникнути третьої світової війни і збудувати такий світ, у якому буде можна мирно жити. Це є становище департаменту стейту і президента Трумана, повторене день перед промовою ген. МекАртура в Конґресі.

Немає сумніву, що Ачесон зараховує теж і МекАртура до „екстремістів". Він є того переконання, що більшість американського народу поділяє його думки. Але признає, що якраз тепер пора, щоб американський загал, свідомий своєї провідної ролі в світі, щераз ці справи передискутував і висказав свою думку ясно і одверто.

Промова ген. МекАртура в Конґресі цілком певно пожвавить цю так потрібну прилюдну дискусію.

Американське посередництво в Ірані

Деякі політичні коментатори є тої думки, що найновіша мирова оферта комуністичного уряду північної Кореї не змагає до миру, а тільки хоче відвернути увагу демократій від совєтських посягань по нафту а з цим і по владу в Ірані. Ця справа набрала актуальности ще й з уваги на страйк, який спалахнув в найбільшій світовій рафінерії нафти, тобто в Абадан —в Ірані. Це перший страйк від 1918 року. Він є вершком у кампанії, веденій від довшого часу проти Англо - Іранської Нафтової Компанії, власниці цієї рафінерії. У страйку згинуло 14 робітників, між ними три британці. Ціла низка розрухів в цій рафінерії спонукала теперішнього премєра Гуссеїна Алу до проголошення воєнного стану в південних нафтових околицях Ірану. Сенат одобрив це зарядження премєра, а 17 квітня нижча палата іранського парляменту висловила 76 голосами проти 1 вотум довіря урядові. Військовий губернатор цієї околиці звітував, що страйк закінчено і вже 800 на загальне число 12,000 робітників повернулися до праці.

У тому самому дні секретар стейту, Дін Ачесон, проголосив, що американський уряд дав успокоюючу відповідь на закид іранського амбасадора, наче б Америка хотіла вмішуватися у внутрішні іранські справи. Ачесон заявив амбасадорові, що Америка не думає впливати на зміну іранської політики після ухвали іранського парляменту, щоб перебрати на державну власність („знаціоналізувати") іранські нафтові поля й джерела, які були власністю Англо - Іранської Нафтової Компанії, а тільки хоче перевести розмови над справами, які одночасно інтересують Америку й Великобританію.

Ця справа є одною з дуже делікатних справ. Це не є чисто фінансова справа і тому саме така трудна. Це комбінація політики, інтриг фінансів і воєнних плянів. Іранська нафта, разом з нафтою сусіднього Іраку, становить 45 відсотків нафтового багатства Середнього Сходу, а 75 відсотків британських, чи може навіть західно-европейських нафтових припасів. Дипломати побоюються, що якщоб Росія серед теперішніх заворушень дістала тільки якусь частину нафтових піль в Ірані, то вона там так усадовилась би, що могла б цілі роки викликувати нафтові заворушення в цілій країні.

Для Росії ця нафта так необхідна як і для Европи. Деякі військові знавці твердять, що Сталін стримується від третьої світової війни тільки тому, що йому бракує нафти. Нічого дивного, що він постійно робить пакости Англії в Ірані у першу чергу тим, що підбурює іранців проти чужинців, а дальше тим, що викликує безпосередні заворушення в нафтових околицях.

Америка здавна передбачувала подібну кризу й намагалася якимсь способом їй запобігти. Так напр. Злучені Держави пропонували Іранові позичку у висоті $25,000,000 на розбудову нафтового апарату для експлуатації нафти. Коли це не вдоволяло іранських політиків, тоді Америка заоферувала Іранові фонди на підставі Четвертої Точки на розвиток відсталих країн, але й це не помогло. Підо впливом американського амбасадора іранський шах назначив премієром Алі Размару, одначе він показався заслабим і незабаром згинув з руки скритовбивника. Новий премієр, Гуссеїн Ала, теж прихильний Америці й Великобританії. Він був колись амбасадором у Вашинґтоні, знає світові взаємовідношення, одначе його сила невелика з уваги на таємні затії комуністів. Він не має великого впливу на маси і мусить рахуватися з їхнім настроєм.

Іранський шах це ще єдина влада для народу, а його армія є йому вірна. Його вплив може придатися в цій складній ситуації. Та минулого тижня Великобританія вислала на береги Ірану свої кораблі, щоб були готові кожної хвилини до оборони британських нафтових інтересів. Такий крок може причинитися ще більше до роз'ярення населення і ослабити авторитет шаха. Серед того американський секретар стейту вийшов з новою ідеєю, а саме, щоб Великобританія не йшла наперекір іранським державним інтересам і погодилася на націоналізацію нафтових піль з деякими застереженнями, а саме, що вона продасть свої підприємства іранському урядові. Водночас Іран мав би заключити з британцями контракт, що вони будуть експлоатувати іранську нафту як управителі за заплату. Вона становила б половину чистого зиску з продажу випродукованої нафти.

Посередництво при такій трансакції мала б перебрати на себе Америка. Вона теж мала б дати запоруку, що умова буде дотримана під кожним оглядом. Коли іранці побачуть, що Великобританія іде їм на руку і з нею співпрацює Америка, тоді можна буде злагодити теперішній ворожий настрій до Англії й розв'язати трудноці мирним способм. Очевидно, що це може бути лише тимчасове наладнання гострого спору, після чого мусить прийти нова умова. Так бодай думають американські політики.

Микола Чубатий

Мек Артур та американська російська політика

Відкликання генерала Мек Артура формально виправдане несубординацією військовика супроти цивільних провідників американської політики. Одначе нинішня міжнародна ситуація, в якій знайшлася теж і Америка, така грізна, що до справи американсько - російської політики слід підійти не тільки з формально - правного боку, але також з мериторичного, тимбільше, що Мек Артур є не тільки першоклясним знавцем далеко-східних справ, але теж своєю поведінкою зумів перемінити бувшого грізного та завзятого ворога Америки, себто Японію, на приятеля цеї країни. Це неабиякий успіх. Зате теперішній секретар оборони, ген. Маршал, а в меншій мірі секретар стейту Ачесон, мають на своїм політичнім кредиті неуспіх в Китаю, його скомунізування, що основно погіршило положення Америки на східньо - азійському континенті. Слабосильна політика Америки супроти наступу китайського комунізму виправдувалася тоді теж бажанням оминути третю світову війну та не провокувати російських большевиків, які, мовляв, енергійну допомогу націоналістичному Китаєві приймуть як визов до війни. Проте ця політика не спинила комуністів піти війною проти мирної Південної Кореї.

Сильна протикомуністична політика МекАртура на терені Японії дала успіхи, зате угодова політика департаменту стейту у відношенні до червоних на терені Китаю створила катастрофальне положення не тільки для Америки, але й для цілих Об'єднаних Націй, що взялись за корейську інтервенцію.

Отже сам факт несубординації МекАртура справа не великої ваги, зате важливим є засадниче питання, чи американська політика на терені Китаю була правильною, чи помилковою. Іншими словами треба дійти до самого кореня цеї проблеми.

Теж годі звести її до ріжниці поглядів щодо цього, котрий протибольшевицький фронт важніший: далеко - східній чи европейський. Немає найменшого сумніву, що оба фронти це відтинки одного комуністичного наступу і одної протикомуністичної відсічи. Згодом може постати ще третій фронт на Близькім Сході, десь на терені Ірану, або деінде, бо комуністичний світ має ґльобальні аспірації, тому виступає на різних відтинках. Він може навіть замиритися позірно на одній відтинку, для прикладу в Кореї, щоб ударити на другім.

Офіціяльна політика Вашинґтону (а ще більше Об'єднаних Націй) все ще має якісь надії на справдішню мирну полагоду корейської війни. Вона дурить себе, що війна в Кореї не є та сама війна, що її веде Москва проти світу західної демократії і в Китаю і в Індо - Китаю і на Маляї, і в Ірані, чи на Балканах, в Німеччині, Франції, Італії, Арґентині чи навіть у Ню Йорку. Самообман кермував лагідною політикою Америки супроти комуністів в Китаю, бо говорилося, що китайські комуністи це не такі комуністи як російські, це тільки земельні реформатори, які по приході до влади майже певно зірвуть з Москвою на подобу югословянського Тіта. Нині бачимо катастрофальні наслідки цього самообману.

Подібний самообман нині спинює Америку використовувати для себе всі протикомуністичні сили в світі, з українським підпіллям включно. Маючи ще якусь надію договоритися з Кремлем, не хочеться його до живого припікати такою болючою для Москви зброєю, якою є справа поневолених Кремлем неросійських народів, а зокрема українського народу. Цей самообман уже на наших очах підриває мораль всіх підпольних протикомуністичних рухів в Европі та відтручує від Америки приятелів, які своє визволення з-під панування червоної Москви зв'язують з американською перемогою та з перемогою демократичного світу над світом комунізму, веденого червоною Москвою. Той самий самообман американської офіціяльної політики робить американський пропаґандивний інструмент „Голос Америки" анемічним, голосом, який в нерідких випадках своєю пропаґандою на терені східньої Европи приносить навіть шкоду для Америки, особливо, як говорити про український відділ „Голосу Америки".

Годі припускати, щоб Мек Артур хотів своєю політикою викликати третю світову війну, бо мабуть не багато людей на світі нині бажали б її викликати. Він тільки репрезентує таку політику, яка вчить, що саме для оминення третьої світової війни треба Москві показати сильний п'ястук, чи то в Кореї, чи в Китаю, чи на терені Ірану, чи в Европі, бо це одинокий арґумент, з яким червона Москва рахується. Бо якщо Москва уже готова до головної розправи зі світом демократії та з Америкою, тоді не поможуть ніякі уступки; неприготована вона до генерального зудару, так напевно війни не зачне. На якусь добру волю з боку Москви годі рахувати.

Ця школа протибольшевицької політики диктувала б розпочати наступ американської пропаґанди на найслабше місце Совєтів — на її поневолення неросійських народів. Американська пропаґанда та допомога протимосковським силам повинна йти в цім напрямі, щоб розхитувати силу Росії на її власному терені, ослаблювати її та морально заломлювати. Рівночасно слід скріплювати всі протимосковські сили реальною допомогою та вважати їх своїми союзниками на великому фронті боротьби світу демократії зі світом комунізму, веденим Москвою.

На жаль на таку політику нині Вашинґтон ще не рішений і тут лежить дійсне джерело конфлікту поміж МекАртуром та департаментом стейту і през. Труманом.

Річ природна, що цей засадничий конфлікт постав тому, що МекАртур, живучи довгими роками на Далекому Сході, пізнав большевиків зблизька і не має віри в якусь добру волю Кремля полагодити справи мирно. Він так само як ті, що знають большевизм з власного досвіду, як от український нарід, не мають віри в те, що є якісь можливості мирно полагодити конфлікт поміж Москвою і Вашинґтоном. Це два різні світи, з яких один мусить згинути, другий його пережити.

Річ природна, що конфлікт поміж МекАртуром та його школою політичного думання і його противниками на терені Америки, не йде по лінії партійного поділу республіканців та демократів, як це могло б на перший погляд виглядати. Республіканці у своїй більшости є ще менше людьми політичного думання МекАртура, ніж демократи. Чейже не демократи спиняють заведення обов'язкової військової служби в Америці!

І поміж демократами і поміж республіканами є люди, що себе обманюють можливістю згоди з російськими комуністами, як теж і є такі, що на червоний російський імперіялізм дивляться реалістично. До тих останніх належить МекАртур, що мав добру нагоду приглянутись червоному російському імперіялізмові зблизька.

ЗАГАЛЬНО-РОСІЙСЬКИЙ ПОЕТ

9-го березня в конференційній залі АН УССР у Києві відбулася наукова сесія інституту української літератури, присвячена 90-річчю від дня смерти Т. Г. Шевченка, Сесію відкрив О. С. Білецький, доповідали М. К. Гудзій — „Шевченко — великий борець за єдність братніх російського та українського народів", В. Т. Дмитрук — „Шевченко — великий поет-революціонер - демократ", Є. П. Кирилюк — „Особливості реалізму Шевченка".

„Радянська Україна" в роковини надрукувала статтю „Великий народній поет". Стаття намагалася довести, що Шевченко боровся проти клясового погноблення, але водночас „поєднував любов до свого народу з любов'ю до трудящих інших народів... за що на нього нападали буржуазні націоналісти... Особливо знаменні зв'язки Шевченка з російським народом..." Для доказання цього наведено в статті слова Чернишевського, що „малоруському селянинові не було б ні на волосину легше, якби всі пани в Малоросії були малороси", — а завершено цитатою відомого україножера Горького — що Шевченко „був не тільки український, а й загальноросійський поет". Україна, мовляв, — це російський загумінок, і — Шевченко поет не самого загумінку, а цілої Росії.

В роковини подано деякі цифри про видання творів Т. Г. Шевченка в Україні. За даними Книжкової палати УССР, від революції в Україні твори Шевченка видавалися 208 разів, загальним тиражем 4.342 тис. екземплярів, в тому українською мовою — 3.799 тис.

В. Гайдарівський

Мерехтливі Зорі

Оповідання

7)

Як я міг пізнати? Зірок багато, мерехтять, міняться вони, фарби переливаються, всі красні, всі привабливі і яка моя в тій купі строкатій?

— Дивись, Григоріє, уважно. Там одна зірка майже посередині більша й ясніша від інших. На неї киниш оком нехотячи. А ліворуч від неї ледви жевріє, ледви миґтить малісінька зірочка — ото є твоя. Не думаю, що вона вгасає. Вона так може мерехтіти хто-зна скільки. А може і погаснути. Та не сьогодні...

Одна зірка, мов сполоханий лебідь, махнула рожевими крильми і полетіла, спочатку тихо, потім швидше й швидше, раптом затрималась на одному місці, ясно спалахнула, посипались з неї золотаві іскри і — зникла.

— А то, Григоріє, погасла Брашкова зоря, — сказав Шубин.

— Що? Коля вже не живе? — злякано спитав я діда. Старий стояв спокійний, холодно-байдужий.

— Зоря його погасла, — сказав він. — А твоя мерехтить. І можеш лізти на-гора.

Я поліз. Драбина хиталась, рипіла і здавалось, що кожної миті могла розсипатись. Але я підіймався із щабля на щабель, через кожних десять метрів на приступку спочивав і ліз вище. Ось уже і останній приступок, ось і останні щаблі, вони на поржавілих цвяхах ледве тримаються, ось і загорожа, перекидаю через дошки ногу, переналююсь всім тілом і падаю на вологу росяну траву.

Пахне чимось гострим, полином чи деревієм, пахне, свіжістю степу. Наді мною небо, велике небо, рясно всіяне зорями. Находжу свою зірку й милуюсь райдужним її мерехтінням. А Коліної нема. Де Коля? Що з ним? Треба повідомити рятівну дружину, його відшукають, він не загине!

Я рувучко схоплююсь і хочу бігти, але двері перегородила своєю постаттю Дарка. Вона усміхається.

— Куди ти? І досі до пам'яти не прийдеш? Обід проспав, не могла добудитись. Сідай хоч повечеряєш.

— Мені ніколи, ніколи, — кажу я і хочу відсунути її руки, що вперлись об одвірки.

— Встигнеш, маєш більше години часу.

Годинник на стінці показував за десять дев'яту. Я підійшов до вікна. Надворі зоряна ніч. А моя зоря ще мерехтить? — хотів був пожартувати з себе, із свого сну. А жарт не вдався. Почуття занепокоєння і тривоги мене не покидало. Такі реальні сни даремно не сняться і без наслідків не минають. Щось повинно трапитись, щось обов'язково трапиться. Тепер не знаю кого й стерегтися. Попов із спецвідділу пильнує за мною на поверхні, а Шубин під землею. Нічого собі спілка мисливців на мою душу. Але хто з них швидше схопить її? Хто?

Нашвидкуруч попоївши, пішов до шахти. Не сиділось дома, нетерпеливилось. Небо таке, як і снилось, глибоке, темне, зоряне. Та своєї зірки тепер найти не можу.

5. Мрії про пісні

У нарядній людей ще не було. А з нашої бригади тільки Яким Євтєхов та Павло Земляний, два балакуни, що завжди приходили на цілу годину раніше. Самовпевнений, опецькуватий, з кривими, як у вершника, ногами, піднісши кавуноподібну голову, Євтєхов вимахував руками і щось загально доводив. Земляний, хоч і на голову вищий, сахався і відступав назад, боючись, щоб співрозмовник не зачепив різкого довгого носа.

— Зараз почнеться контрнаступ, — подумав я, добре знаючи поведінку своїх товаришів з праці. І дійсно, Земляний, почервонівши, мов воронець, за кожним словом тицькав простягненим пальцем в груди Євтєхову і той мусів відходити.

— Над чим дискутуєте? — запитав я, привітавшись з ними.

— Та якже! — повернувшись до мене і ткнувши, мов долотом, своїм пальцем у мої груди, мовив обурений Земляний. Ти послухав би, що він тут молов. Аж із шкіри вилазив, запевняючи, що гармат до японської війни ще не було. Ну скажи, чи чув щонебудь дурніше?

— Не було! — не поступається Євтєхов. — Все було, а гармат не було. Гармату винайшли перед п'ятим роком німці і віддали її японцям. Тому японці і розбили нас. А якби не гармати, то хіба б ми замирились!

— Та голова ж твоя гарбузяча, — гудів Земляний. — Ще наші козаки били з гармат і турків, і поляків, та й твоїм землячкам діставалось.

— Ваші козаки! — з удаваною веселістю зарегетав Євтєхов. — Били! З гармат! Вояки з них були такі, як оце ти!

— Та вже ж що вояки. І били. Наша погана баба хоробріша за вашого орловського чи резанського. Що тобі й казати. Ти по своїй Явдосі знаєш. До речі, як сьогодні, не приліпила? — схиливши голову, пильно оглядав Євтєхове обличчя Земляний.

— І вона ж така навіжена, як і ти! — збентежено мовив Євтєхов.

Він і сам того не крив, що жінка часом його била, та це не можна було й приховати, бо іноді приходив до нарядної з бурячного коліру плямами на обличчі.

Спір між Євтєховим і Земляним продовжувався, хоч тему вони змінили. Тепер один впевняв, що сіль добувається, мов вугіль, в грудках, а другий доводив, що випарюють її з ропи та морської води, і того їм досить було, щоб скакати по нарядній півнями, на втіху шахтарям, що завжди оточували спірників щільним колом.

Войовничість кріпильників відволікла мене від інших думок, я не помітив, коли насходились люди, в нарядній зробилось глітно, накурено, гомінко. Прийшов ще один з нашої бригади, дотепний і насмішкуватий Мирошниченко. Він теж пристав до спірників і підюджуючи їх, ставав на захист то одного, то другого. Тяжко ступаючи, пішов до конторки завідувача нашої дільниці бригадир Іван Кузьмич. Отже наша бригада зібралася вся, за винятком Колі Брашка, вся. А де ж Коля?

І мені знову заскімлило серце. Невже відсутність хлопця пов'язана з моїм сном, невже в цьому є щось спільне?

Невдовзі Іван Кузьмич підійшов до нашого гурту. Услід за ним прискочив, мов горобець, жвавий і метушний десятник Ворона.

— Молодці! — верескливо вигукнув він. — Сьогодні посадіть лаву. А то ми запустили. В полі девять зарубів непосажених. Їжджайте, молодці, їжджайте!

Поки промовив Ворона ці кілька речень, він встиг і оббігти навколо нашої бригади, і кожного з нас то смикнути за рукав, то ляснути по спині, то комусь багатозначно підморгнути; все його тіло плигало, дригалось, сіпалось, ніби кожен член його тіла сам по собі що хотів, те й робив.

Ворона розвів руки й гнав нас до кліті, мов гусенят.

— А Колі Брашка нема, — сказав я бригадирові, що понурившись, йшов поперед мене.

— Він і сам дорогу знає, — промурмотів Іван Кузьмич, не оглядаючись.

(Продовження буде).

Евген Круцько.

Обезпечення життя та У. Н. Союз

2) (Закінчення).

У. Н. Союз.

Багато людей дається потягнути блеском фінансової потуги компаній, або і часом несовісних їх агентів, які обіцяють грушки на верби. — Обезпечений не цікавиться і не може цікавитися білянсами обезпечевих компаній і тому, на його думку, якраз у них є все добре.

Коли ще така господарська інституція називається У. Н. С., то до справи обезпечення в У. Н. Союзі обов'язково вмішує дехто релігійні і політичні групові питання. Тому таким організаціям взаїмного обезпечення як У. Н. С. вести діяльність не так легко і тому при тих поважних господарських користях, якими У. Н. С. перевищає інші обезпечевеві установи, подавляюча більшість старої української еміграції і деяка частина нової є обезпечена в неукраїнських обезпечевевих установах.

Велика частина нової еміграції, з досить зрілим підходом до справи, обезпечує себе в У. Н. С. Знову ж деяка частина надає вписові в члени У. Н. Союзу значення великої особистої жертви для загального добра, а деяка частина не хоче піти на цю жертву тому, що їй не дано готового мешкання чи праці. Цей факт, що система приєднування нових членів до У. Н. С. не є управильнена і численні відділи Союзу стараються приєднати члена, кожний до себе, щеб ільше посилює фальшиве уявлення, будьте би для великого особистого інтересу організаторів, а на шкоду кандидата на обезпечення. Людину розривають на всі боки. Тому для розвіяння пересудів неїнформованих і злоби упереджених слід ствердити: зі становища приватно господарського одиниці, обезпечення на життя в У. Н. С. не є на першому місці національним обов'язком. Обезпечення на життя є найперше справою приватно-господарською, родинною, української людини. У. Н. С. не бажає членів, які не розуміють вимог середовища та життєвого стилю, в якому найшлися, а тим самим і вони обезпечення на життя не розуміють. Виясноючи однак потребу і корисність життєвого обезпечення, У. Н. С., оферує свої кляси обезпечення не тільки як організації українській, а як організації, яка оферує краці умови за нижчі вкладки чим інші обезпеч. установи. Тоді, коли справа йде про обезпечення на життя, то вже з чисто купецького боку, українці би найкориснійше обезпечитися в У. Н. Союзі.

У. Н. Союз веде 5 кляс обезпечення дорослих і 6 кляс обезпечення молоді. Це є:

КЛЯСА W. — Обезпечення платне по смерти з вкладками до кінця життя.

КЛЯСА Р. — Обезпечення платне по смерти з вкладками впродовж 20 років. Після 20 років грамота цеї кляси є виплачена і обезпечений не потребує вже дальше платити.

КЛЯСА Р-65. — Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя. Після досягнення 65-го року життя, грамота цеї кляси є виплачена і обезпечений не потребує вже більше платити за своє обезпечення.

КЛЯСА Е. — Обезпечення платне за життя з вкладками впродовж 20 років. Після 20 років плачення вкладок, обезпечений одержує готівкою повну вартість грамоти.

КЛЯСА Е-65. — Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя. Після осягнення 65-го року життя, обезпечений одержує готівкою повнувартість грамоти.

Кляса 1: Часове обезпечення до 18 року життя з місячними вкладками по 25 центів на суму запомог до $500. Після 18-го року життя обезпеченого в цій клясі члена переноситься до відділу обезпечень дорослих, причому він одержує кредит у висоті біля 50% загальної суми вплачених на цю грамоту вкладок.

Кляса 2: Звичайне обезпечення платне по смерти, з місячними вкладками 50 центів до 70 року життя і на суму запомог до $400.

Кляса 3: 16-річне вивинувальне обезпечення з місячними вкладками 50 центів за кожних $100 обезпеченової суми.

Кляса 4: Обезпечення на суми $250, $500 і $1,000, платне по смерти і з вкладками впродовж 20 років.

Кляса 5: Двацятирічне вивинувальне обезпечення на суми $250, $500 і $1,000.

Кляса 6: Вивінувальне обезпечення, платне в річницю, що наступає по 18-тих уродинах обезпеченого. В цій клясі видається грамоти на суму $500 і $1,000.

Висота вкладки на обезпечення залежна є від кляси обезпечення і віку обезпеченого. Порівнання табель вкладок У. Н. Союзу з табелями інших обезпечевевих організацій, виказує, що вкладки до У. Н. Союзу є навіть 30 %, або о 1/3, нижчі від вкладок деяких других обезпечевевих установ.

Як дешево коштує обезпечення в У. Н. С., головно, коли хтось обезпечиться в молодому віці, показує приклад обезпечення 20-літньої людини в кл. Р. при річній вкладці $26.22, цілковита обезпеченева грамота коштує тільки $524.40, для 16-літнього юнака тільки $484.60 на $1,000. — обезпеченевої квоти. Чому? Бо вкладки обезпечевого не лежать безчинно; а включені в господарський процес через інвестиції У. Н. С. вони приносять відсотки. Коли відтягнути ще виплачувані У. Н. Союзом вже по двох роках членства, дивіденди від грамот, ціна грамот зменшиться ще о кількадесять долярів від $1,000 обезпечення.

З наведеного прикладу стає наглядним, що справа життєвого обезпечення повинна цікавити не тільки відповідальних батьків з уваги на дітей і дітей з уваги на батьків, але і незалежних молодих людей, бо в їхньому молодому віці виплатити обезпечення приходиться їм лекше з двох оглядів: тому, що тоді воно для них значно дешевше і тому, що не будучи обтяженими утриманням рідні, плачення вкладок є для них звичайно лише незнанням обмеження їхніх видатків на розваги.

Навіть сподівання воєнної служби і повороту на Рідну Землю не повинно стримувати молодих людей від обезпечення, бо У. Н. Союз досі виплачував посмертне і за поляглих. Також для тих оптимістів, які сподіються внедовзі вернути до краю, обезпеч. грамота не буде втратою. Помінаючи те, що воно корисно мати обезпечення в долярах, кожний член У. Н. С., який 3 роки платив вкладки, може розчислитися з Союзом через виплату готівки або безплатне продовження або виплачене обезпечення.

Ціна обезпечення в У. Н. С. остає нижчою і по дочисленні 15 центів місячно, які платить кожний член до каси У. Н. С. За те члени У. Н. С. мають ще додатково право до наступних запомог, яких не передбачують полиси інших обезп. установ.

1. Не вище загальної суми $500 — за втрату частину тіла або зору.

2. Не вище $100, річно у випадках хронічних, невиліковальних недуг. Врешті додаткова умова про виплату подвійного відшкодування передбачує, при доплаті кільканадцяти центів до звичайних вкладок, виплату посмертного в подвійній висоті на випадок смерти в нещасливому випадку. Таксамо ціни грамот у відділі для молоді є конкуренційними в зіставленні і з іншими обезпечевевими установами.

Приклад: Річна вкладка для 1-річної дитини, обезпеченої в кл. 5-тій на $1,000 виносить $42.09. По відчисленні дивіденд, загальна сума вкладок впродовж 20 р. винесе на $800. — Жадна інша обезпеченева установа в цій країні не дає таких корисних умов: $1,000, вивінувальної готівки за $800, зложених батьками і крім того гарантує виплату посмертного на випадок смерти дитини в будькому часі впродовж цих 20 років.

І таксамо дуже корисною є едукаційна грамота кл. 6-тої молодечого департаменту. Ці обі кляси мають на меті дати можливість українським батькам зложити незначними складками готівку на освіту чи то вивінування дітей.

То ж відділ для обезпечення молоді має особливе значення для майбутнього нашої молоді. Обезпечення дітей в У. Н. С. повинно бути заздалегідь заплянованою ощадністю на високу освіту української молоді. Амбіцією українських родин і цілої української суспільности в ЗДА повинна бути освіта молодого покоління, яке було б здібне брати активну участь у культурному господарському і політичному житті країни їхнього азилю, а коли Бог дасть і Рідного Краю. — Коли при тому зважимо, що збирані У. Н. Союзом капітали, можуть при відповідних передумовах бути інвестовані на розбудову господарської сили українців в ЗДА, тоді усвідомимо собі яке далекосягле значення може мати сильна установа обезпечення на життя. Духове спорідненння і національне походження має в цій країні теж свою вагу не тільки в побутово-товариському, але і в політично - господарському житті. Тому ніхто не сміє сказати, хочби вже в особистому інтересі, що його українське походження не важне. І навіть в очах родовитих американців добрим американцем може бути тільки цей, хто є добрим сином свойого народу. Знову ж наші українські політичні цілі трудно здійснювати без нашої господарської сили. Тому запевнення егзистенції української еміграції в ЗДА і її господарська сила є теж основною політичною проблемою. Господарська сильна українська еміграція не тільки у більшій мірі зможе фінансувати пропаганду української державности, але вже самою своєю організацією і господарською спроможністю робитиме добре імя українцям. Здобуваючи осяги на місці нашого побуту найкраще працюємо теж і для Батьківщини.

То ж коли У. Н. Союз, завдяки його конкуренційним умовам обезпечення, його досвідові в праці, завдяки нагромадженій 3 мільйоновий надвишці резерви в посмертній фонді, є сильною і здоровою господарською установою, його велике значення і заслуги в нашому національному житті повинні тимбільше склонювати українців до членства в У. Н. Союзі.

Невтомною працею заслужених працівників У. Н. Союзу він є найбільшою і найбагатшою українською організацією у світі, поза межами Батьківщини, нараховуючи 62,000 членів і 12,000,000 майна.

За час свойого існування У. Н. Союз виплатив кругло 9 мільйонів долярів допомоги вдовам, сиротам, калікам і немічним. Від 1934 р., коли введено виплату дивіденди У. Н. Союз розділив дивіденду на суму $1,000,000. У протилежності до комерційних обезпеченевих підприємств, У. Н. Союз виплатив повне посмертне навіть за поляглих членів, які в часі війни вступили до У. Н. Союзу.

У. Н. Союз видав уже $800,-000 на публікацію книжок в англійській мові про Україну та на допомогу українським культурним інституціям в Америці і в Европі. Врешті У. Н. Союз і його члени прийшли з допомогою новій еміграції, жертвуючи сотні тисяч долярів на ЗУАДКомітет і висилкою харчів і ліків скитальцям.

Та не тільки повищі цифри визначують вагу У. Н. Союзу в українській спільноті. У Новому Світі, У. Н. Союз з часописом „Свобода" є піонером українського стану посідання, в духовому і матеріяльному змислі. Отож усі об'єктивні, річеві огляди і національні почування промовляють за тим, щоб кожна українська родина в Америці та Канаді була обезпечена в Українському Народному Союзі.

ВІСТІ з Н.Т.Ш.

Наукове Товариство ім. Шевченка віддає шану пам'яті Дмитра Дорошенка

В неділю 8. квітня 1951 р. відбулося міжсекційне наукове засідання, щоб ушанувати пам'ять заслуженого і довголітнього дійсного члена Товариства, Д. Дорошенка. Засідання відкрив проф. д-р. М. Чубатий, а на його зазив приявні повставали з місць і хвилинною мовчанкою віддали шану Покійному.

З черги В. Мудрий відтворив у зворушливому слові образ цього культурного і громадського діяча, з яким доводилось йому співпрацювати в часі еміграції в Німеччині. Дорошенко ще в молодечих роках свого життя взявся до організації „Освіт" в Україні, а як член редакційної колегії „Ради" в Києві виявив велике розуміння освітніх справ. Він був людиною високої посвяти для рідної школи та завжди працював з вірою в успішну її майбутність, не зражуючись нічим. У найважчих хвилинах української еміграції, коли над нею висіла постійна загроза репатріяції й коли багато людей ставилось недовірливо до його починів, він розбудовував українське таборове шкільництво різних ступенів і своїм спокоєм та завзяттю допровадив до охоплення всієї еміграційної молоді сіткою шкіл, варстатів, мистецьких і фізкультурних курсів. Його енергії на становищі керівника Відділу Культури й Освіти при ЦПУЕ в Авґсбурзі завдячуємо нормальний процес науки в сотнях українських шкіл, а згодом спроможність здобувати високу освіту у своїх та в чужих високих школах.

Він був до кожного добрий, ласкавий і товариський. Після еміграції до Канади сповняв обов'язки освітника в Українознавчому Курсі у Вінніпегу, поки недуга горла не змусила його до мовчанки, а вкінці до повороту в Европу, де сподівався покращання свого стану здоров'я. Помер у Мюнхені. Цей короткий, щирий спомин буде Йому на Вічну Пам'ять.

Другу з черги доповідь п. з. „Участь Д. Дорошенка в історичних з'їздах" виголосив голова Товариства, д-р М. Чубатий. Він розповів про участь Покійника в трьох з'їздах, а саме в Осло (1928), в Празі (1931) та в 7-ому міжнародньому з'їзді істориків у Варшаві (1934). Ці виступи характеризують його дипломатичний хист, бо завжди вмів він своїм становищем у непевних ситуаціях вплинути на хід нарад і на правильну опінію серед приявних чужинців. На з'їзді в Осло явились представники Української Академії Наук в Києві під проводом проф. Михайла Грушевського, якого положення на цьому міжнародньому форумі, контрольованому російськими агентами, було дуже обмежене й тяжке. На внесення Дорошенка віддано йому провід в українській секції, вважаючи його за найбільшого історика України.

Коли на з'їзді в Празі в часі дискусії над статутом запанувала всеросійська атмосфера у відношенні до інших слов'ян, Дорошенко забрав слово і своєю світлою промовою поставив на відповідній висоті українську делегацію та спричинився до правильної оцінки її значення. Також на з'їзді у Варшаві рішуча постава Дорошенка перемогла інтриґи, плановані деякими колами. Тут зустрілись два світогляди, радянський ґін до могутности через Евразію, та оборонне становище інших. Дорошенко своєю ілюстрацією російської влади в Чернигівщині перевагу на бік симпатій до України.

Його рішучість і сміливість у політичних потягненнях, а разом такт у поведінці єднали Україні людей, що стояли осторонь або були настроєні негативно до неї.

В третій доповіді, що мала заголовок „Наукова спадщина Д. Дорошенка", д-р Микола Андрусяк дав хронологічний перелік і наукову оцінку історичних та інших суміжних до історії творів, як напр. мемуаристики.

Із студентських часів походить його бібліографія за сто років української літературної продукції (1798-1898), видана в 1904. р., передрукована в 1917. та два нариси про П. Куліша (1906,1907). Згодом видав він історично-краєзнавчі нариси, а саме „Про білорусів" (1909), „По рідному краю" (1911, перевидання в 1930), і „В решті Про Закарпаття" (1919). На початку двадцятих років Червона Калина у Львові видала його „Спомини про недавнє-минуле" за час від 1914-18 рр. як важне історичне джерело до пізнання подій в Україні.

Від 1920. Дорошенко працює на скитальщині як науковець, починаючи з біографії М. Костомарова, виданої Загальною Книгозбірнею в Ляйпцігу (1920) та П. Куліша, виданої Українським Словом в Берліні 1923. В цьому ж видавництві появилася його синтетична праця „Слов'янський світ у минулому й сьогочасному" в трьох томах. У 1923. р. вийшла його „Історія України", (2-е видання 1942, 3-є в 1948), що діждалось двох англійських перекладів, та „Огляд української історіографії" в Празі у виданні УВУ. В тому році вибрано його дійсним членом НТШ і членом кореспондентом High School of Slav. Studies з органом „The Slavonic Review", де Дорошенко помістив низку українознавчих оглядів. У 1927. р. вийшла його „Україна з західно-европейських літературах", а згодом його „Історія Української Держави" (Гетьманщина, Центральна Рада), „Нарис історії України" з новішою бібліографією (Український Науковий Інститут — Варшава 1932-3), „Шведсько-українські взаємини в XVII-XVIII ст. в новішій українській історіографії" — у шведській мові (1937), Вступ до збірника „Мазепа" (1938-9), „Загальний огляд історії православної Церкви", „Україна й Райх в їх культурно-історичних взаєминах" — в німецькій мові.

Крім того, він дав низку монографій про окремих українських діячів, як „Петро Дорошенко", написаної разом з чеським істориком Я. Рипкою по-чеському (1930) з причинком в українській мові (1942), про Миколу Репніна (1930), про Івана Мазепу в німецькій мові, 1932), Євгена Чикаленка (1934), Володимира Антоновича (1942).

В Записках Українського Наукового Інституту в Берліні, т. III. 1939, появилась його студія про назви „Русь", „Росія" і „Україна" в їх історичному і сьогочасному значенні" — в німецькій мові. В останніх часах згадав бібліографію „Українїка-Канадіяна", доповнення „Великої історії України" М. Голубця - І. Крип'якевича (Вінніпег 1948) і огляд української історіографії в Енциклопедії Українознавства.

Треба зазначити, що бібліографія його праць з 1942 р. виказала 804 позиції, а тепер вона доходить до тисячі назв. Виховав він таких істориків, як Наріжний, Крупницький, Михайло Антонович. Як історик-державник стояв завжди на становищі державницького й народницького напрямів і зводив матеріял до критичної оцінки читачів, як це робив М. Грушевський. Стиль його визначається ясністю; тому й писання його набрали популярної закраски.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

ШЕВЧЕНКО ПО ЧЕСЬКИ І СЛОВАЦЬКИ

Національний музей у Празі переслав музеєві Т. Г. Шевченка у Києві збірку вибраних поезій Шевченка, видану чеською Академією Наук. У збірці переклади таких творів, як „Думи мої", „Катерина", „Іван Підкова", „Утоплена", „Тарасова ніч". — Окремо надіслано видання твору-присвяти Яновi Гусу „Єретик", біографічний нарис „Тарас Шевченко", двотомник „Слов'янські літератури".

Багато творів Шевченка видано словацькою мовою.

НА ЧЕРНЕЧІЙ ГОРІ

„Свято шанують пам'ять великого українського поета Тараса Григоровича Шевченка — трудящі Канівщини. Побувати на Чернечій горі, вклонитися праховi великого Кобзаря — стало традицією всіх жителів району". Таке подають совєтські газети, підкреслюючи тим велику „толерантність" совєтського режиму до культу національного поета. Тут до речі буде нагадати слова Леніна, вимовлені в 1914 р., коли царський уряд заборонив відзначати 100-річчя з дня народження поета. Ленін сказав: „Заборона вшанування Шевченка була таким чудовим, — таким прекрасним, на рідкість щасливим і вдалим заходом з точки зору агітації проти уряду, що кращої агітації й уявити собі не можна". В світлі цього цитату джерело „толерантности" стає очевидним.

БІЛОРУСЬКІ ВИДАННЯ ШЕВЧЕНКА

Совєтські видавництва в Білорусі зважилися видати твори Шевченка білоруською мовою щойно в 1939 р., дарма що творчість поета, як признає сама совєтська пропаганда, в Білорусії користувалися і користується великою популярністю. В 125-ті роковини народження поета „Кобзаря" по-білоруськи в перекладі Якуба Коласа видано тиражем 10 тис. примірників. В 1940 р. в Мінську видано вже більшим тиражем поему „Наймичка" та збірку вибраних творів. В 1948 р. вибрані вірші і поеми в нових перекладах видано тиражем 70 тис. примірників.

БАВОВНИКИ

У Києві в початках березня відбулася „республіканська нарада працівників бавовництва". Є. Є. Алексеєвський, міністр бавовництва УССР, який доповідав про „Підсумки виконання зобов'язань по бавовництву в 1950 р.", підрахував, що в 1950 р., порівняно з 1949 р. посіви бавовника в УССР збільшилися майже „в три рази та значно перевищили довоєнну площу". В цьому році — „для блага славних батьківщини і для піднесення добробуту колгоспників — постановлено ще поширити посівні площі бавовника та збільшити пересічний збір цеї текстильної сировини з гектара.

СІЛЕЗІЯ ВЧИТЬСЯ В ДОНБАСІ

Цими днями в Донбасі побувала делегація молодих польських шахтарів з Сілезії, шахти „Битом". Делегація відвідала шахту ім. Орджонікідзе. Майстер циклічної роботи Яків Голосюк, який уже попередньо ділився з шахтарями з „Битома" своїм досвідом шляхом кореспонденції, тепер передав польським шахтарям кілька примірників своєї брошури — „Цикль у лаві". Польський делегат, відповідаючи, заявив: — „Ми, польські шахтарі, вчимося у совєтських людей, чудових майстрів соціялістичної праці, старасмося перейняти їх стахановський досвід, впровадити його на наших підприємствах, передати всім робітникам. Розповідь про ваш досвід являє для колективу нашої шахти і для всіх інших шахт Польщі велику цінність..."

КРИГА СПЛИЛА

В початках березня на нижньому Дніпрі стояли теплі дні, ріка майже звільнилася від криги. На широких водах видно було тільки крижини, що напливали з течією. На цьому відтинку пожвавився рух суден і барж.

КИЯНИ КУПУЮТЬ

З повідомлення з Києва виникає, що обнижения цін для мешканців Києва послужило ще одною нагодою штурмувати міські універмаги та крамниці, добиваючись товарів першого ужитку. Совєтські статистики підрахували, що в перші дні по проголошенні указу київські магазини ювелірторгу продали 1150 ручних і кишенькових годинників, 320 радіоприймачів, а головний універмаг продав посуду на 30 тис. карбованців.

MORTON ALLEN DIRECTORY OF EUROPEAN PASSENGER STEAMSHIP ARRIVALS

Книжка ця подає точно провірені інформації про приїзд кораблів з Европи до американських пристаней від 1890 до 1930 року. Видана вона спеціяльно для потреб давніх еміґрантів, що призабули дату приїзду до Америки, а то й назву корабля, а потребують це знати для різних цілей.

Книжка коштує $10. Можна її дістати тільки за замовленням, висиланим на таку адресу:

Bernard Publishing Co., 175 Fifth Avenue, Room 408, New York 10, N. Y. (Ог)

ПОВІДОМЛЕННЯ

ПАМЯТАЙТЕ, що в неділю, 24-го червня 1951 р. буде **ВЕЛИКА ПРОГУЛЬКА КОРАБЛЕМ** (Boat-Ride) з портів Newark і New York.

УПРАВА
Ukr. Am. Businessmen Ass'n.

• РОЗШУКИ •

Пошукую п. **ВОЛОДИМИРА ВЕРХНЯКА,** який останньо перебував в таборі Новий Ульм, Німеччина, амер. зона і там студіював лісівку на У. Т. Г. І. Всі укр. часописи в Зах. Европі прошу ласкаво про передрук. Інформації прошу слати на адресу:

MYCHAJLO RUSZCZAK
116 Highland Ave.
Chester, Pa., U. S. A.

ПОШУКУЮ:

Стриєчного брата **ФЕДЬКІВ СТЕФАНА,** що має перебувати в Англії, і **БОДНАРЧУК ЕМІЛІЮ,** прізвища по чоловікові не знаю, яка виїхала до Франції, та **ОСЕНЬЧУК СТЕФАНА** з табору Ельванґен, який виїхав до Бельгії до копальні.

ФЕДЬКІВ НАСТЯ
68 Vienna Street,
Rochester, N. Y.

ШПИТКОВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР, порідненний з родиною **ТИХИХ,** який перебуває в Канаді, проситься в родинній справі подати свою адресу на:

В. СТАХНІВ,
1948 Hickory Grove,
Racine, Wisconsin

Родина **ТИХИХ** з Підгаєць шукає:
1. **Степан Тихий** з Підгаєць ур. 9. січня 1918, 2. **Ізидор Титла,** 3. **Тесельський Іван,** 4. **Марія** з дому **Кучма,** 5. **Марія Печинська.** В згаданій справі проситься писати на адресу:

В. СТАХНІВ,
1948 Hickory Grove,
Racine, Wisconsin

Панство **РУБЧАК ЗЕНОН і ЛІДІЯ** проситься подати свою адресу.

В. СТАХНІВ,
1948 Hickory Grove,
Racine, Wisconsin

Пошукую **ОДНОСЕЛЬЧАН** зі села Голгіч, повіт Підгайці, Галичина. Голоситись до:
IWAN PINIAZ,
c/o Arthur W. Kinney
R. D. No. 3, Freehold, N. J.

ЕЛІ НОВАК з Реґензбурґа пошукує **СТЕФАНІЯ КУЗІВ** з Гальчаків.
414 East 6th Street,
New York 3, N. Y.

П. ЛУКІЯНЧЕНКО Г., який приїхав до ЗДА 13. січня 1951 кораблем „Джан Стюарт", зволить негайно подати свою адресу до ЗУАДКом. Справа дуже пильна.
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
45 DeLong Bldg., 13th and Crestnut Sts
Philadelphia 7, Pa.

НА МОВНІ ТЕМИ

Петро Оксаненко.

Прийменник „перед"

У мові українських еміґрантів під впливом німецької, польської і російської мови часто спостерігаємо хибне вживання прийменників. Часто можна чути: **„перед двома роками"**. Це калька з німецької або польської мови: „Vor zwei Jahren", „przed dwoma laty". По- українському треба сказати: „Два роки тому. В статті одного журналіста ми прочитали таке речення: „Перед місяцем "прийшла відповідь". Натомість по-українському можна сказати тільки: „Відповідь прийшла місяць тому". Треба казати: „проти ночі", „проти неділі", а не „перед ніччю" тощо.

У Васильченка, напр., є таке речення: „Мені приверзлось чудне — Бог знає проти чого" (а не „перед чим").

Але якщо іменник означає не міру часу, не пору року, а певну подію, тоді треба казати: „Це було **перед** Різдвом Христовим", **„перед** від'їздом", „перед війною", „перед революцією", „перед смертю" і т. п.

„Захищатися перед ворогами" — це другий типовий приклад хибного вживання прийменника „перед". Треба казати: „захищатися від ворогів", „боронитися проти ворогів", „сховатися, захиститися від вітру, від холоду", „охорона від недуг", „від Бога ніде не сховаєшся".

Під впливом **російської мови** кажуть: „зрадник перед батьківщиною", „я даю перевагу цьому авторові перед іншими". Натомість по-українському треба казати: „Зрадник проти батьківщини", „Я даю перевагу цьому авторові проти інших", „Нема того, хто встоїть проти нього" (Марко Вовчок). Приклади без зазначення джерел взято з академічного 6-томового російсько-українського словника 1924-1933 рр.

ЯК НАШІ СТУДІЮЮТЬ В МЕЛЬБОРНІ

Українська Студентська Громада в Мельборні начисляє щось 20 студентів. Всі вони переважно відробляють свій контракт. Не всі на жаль мають змогу продовжати чи кінчати свої студії. Все ж таки частина їх в числі 7 студіює на австралійських високих школах на рівені наших технік і університетів. Це передусім молоді повні енергії люди, котрі в день працюють на фабриках а вечорми студіюють, передусім на високій технічній школі (рівень нашої політехніки).

І так наших сімох молодих студентів у цьому році успішно закінчили перший рік студій. Мимо мовних труднощів і фізичної праці все таки добилися позитивних в и с л і д і в, добре їм повелися писемні іспити. Всі перейшли на вижчий рік студій.

Висока Технічна Школа в Мельборні начислює кілька факультетів як: економічний, механічний, електротехнічний, радієвий, хемічний і т. д.

На університеті факультети подібні як у нас. Правду сказати — наше студенство зацікавлене технічними студіями. Рік на студіях поділяється на триместри („терм"). Шкільна оплата виносить 1 фунт від кожного вписаного предмету за один терм.

Середні школи: це різного типу „гайскул-каледжі", де вчиться велика кількість наших дітей. Навчання в цих школах стоїть на рівні наших ґімназій, але триває дещо коротше.

Інші школи — це рід підставових як у нас народніх, але 5-ти клясових шкіл.

Ті, що живуть по гостелях, доїзджають до тих шкіл автобусами.

На взір шкіл є тут зорганізоване і дошкілля.

Багато наших дітей проживає в різних конвентах, інтернатах і каледжах, переважно католицьких. Оплати за удержання продовж одного „терм" (13 тижнів) виносить біля 30 фунтів.

Отже цілорічна наука триває повних 39 тижнів. Межи кожним „термс" є два тижні ферій. Решта вільного часу припадає на головні ферії.

Шкільні власті звичайно наших дітей з народніх чи середніх шкіл в першому році їх навчання не клясифікують, аж доперва на другий рік по опануванні англ. мови. Оцінюючи знання предмету у дітей, пропускають на вищий рік навчання.

Вже багато наших дітей у точковій системі кваліфікації добули високі місця як напр. Ігор Осідач, уч. II кл. в „гайскул", у каледжі св. Йосифа Джілонґу здобув перше місце, за що дістав енциклопедію в нагороду, а дівчинка О. Осідач в III кл. у конвенті здобула третє місце.

(„Єдність")

ЕВРОПЕЙСЬКІ ВИГНАНЦІ ЗА З'ЯСУВАННЯ БОРОТЬБИ ПРОТИ СОВЄТІВ

Провідні вигнанці з країн, які опинилися тепер під Залізною Заслоною, звернулися до уряду Злучених Держав, щоб „одверто заговорити до Кремля" в справі застановлення дальшої аґресії і почати „кампанію правди" в обороні народів з-під совєтської орбіти. Теж зажадали від уряду перебрати на себе провід у поширенні надій для поневолених народів. Такі постанови винесено на конференції Боротьби за Свободу, яка відбулася під покровом Дому Волі в будинку фундації Вілкі при Вест 40 вулиці в Ню Йорку. На зібранні промовляло 14 осіб, між ними монс. Бела Варґа з Угорщини, проф. Оскар Галецкі з Польщі, полк. Бен К. Лімб, корейський міністер закордонних справ, Чарлс А. Давілля, колишній румунський посол до Злучених Держав.

У Вашинґтоні зібралися політичні винганці з дев'яти країн, які опинилися поза Залізною Заслоною і зорганізували Центрально - Східно-Европейський Комітет для поборювання комуністів на рідних землях і для визволення та прилучення таких країн до об'єднаної Европи. Предсідником нової організації вибраний кол. премієр Угорщини, Ференц Надь. Усіх учасників було тридцять. Вони представляли такі країни: Угорщину, Польщу, Болгарію, Сербію, Словенію, Хорватію, Чехо-Словаччину, Румунію.

ТЕОДОР РУЗВЕЛТ ПЕРЕДБАЧИВ ТЕПЕРІШНЄ ПОЛОЖЕННЯ В АЗІЇ

Кембридж, Масс. — Пятдесятьліт тому през. Теодор Рузвелт остерігав, що на випадок, коли б Росія дістала в посідання північний Китай і вишколила його населення, щоб воно „служило Росії як армія, тоді вона стане страшною силою". Цей лист про „дуже застрашаючу" проблему Росії в 1896 р. поміщений у виданні двотомової збірки „Листів Теодора Рузвелта", яка вийшла накладом видавництва Гарвардського Університету. Ще дальших шість томів буде опрацьованих. Листування Теодора Р. обіймає час від його молодости до закінчення уряду нюйорського губернатора. Вислів про Росію міститься в листі до приятеля, Сесила Спрінґ Райса. У ньому сказано: „Якщо Росія розростеться так, що зможе розбити Німеччину, вона розторощить її раз на завжди". В іншім листі до того самого приятеля він написав: „Росія перейде колись крізь червоний терор, перед яким зблідне Французька Революція".

Вступайте в члени У. Н. Союзу

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Збори Тов. „Свобода", від. 194, відбудуться в суботу, 21. квітня, в год. 6. ввечорі, в домівці Товариства при 12 Ст. Маркс Пл., коло 3-ої Еве., на 3. поверсі в салі ч. 4. Збори попередить пошанування роковин Тараса Шевченка з доповіддю б. шкільного інспектора п. Івана Василишина та читанням творів Поета. До участі в цім святі та зборах запрошуємо всіх членів. — За управу: Я. Падох, голова; В. Дармохвал, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 24. березня 1951 р. помер у 73. році життя

ВАСИЛЬ МОРОЗОВИЧ,

член Тов. Любов, від. 298 У. Н. Союзу в Бронкс, Н. Й.

Покійний походив з м. Теребовля, Галичина. Полишив у смутку жену Анну, дочку Стефанію та сина Богдана. Покійний любив свій нарід, був активним Союзовцем і громадянином.

Похорон відбувся 27. березня з погребового заведення до гр. катол. церкви в Бронкс при великій участи членів і знайомих, а відтак на катол. цвинтар св. Романа в Бронкс. — В. Н. П.!

Уряд.

ТАРЗАН, ч. 2577. У своїм живлі.

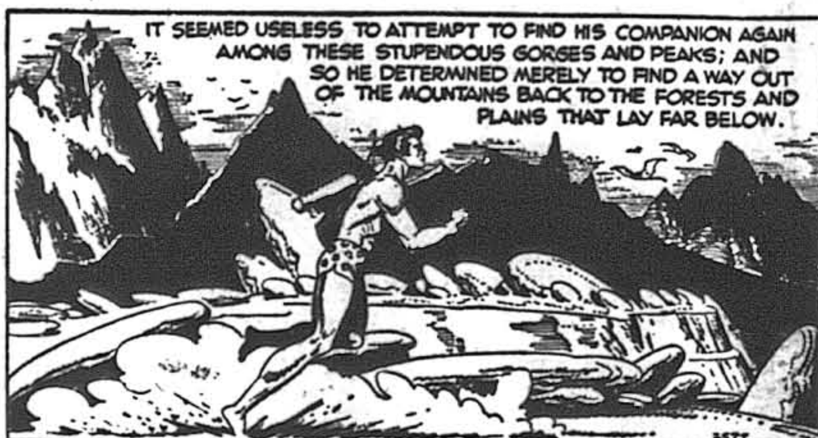

Виглядало непрактично шукати знову свого товариша серед тих дивачних горбів та верхів. Тому він рішився найти якийсь вихід з поміж гір до лісів і рівнин, які лежали нижче.

Нагло стрімкі зломи перемінилися на рівний ґрунт. Тут була трава і квіти, а потім дивачні дерева, а вкінці таке...

що виглядало майже як ліс і тут він натрапив на добре зазначений слід.